

[Raunkjær.]

forskellige ting, som vi gerne vil se på i et udvalg, og oplysninger, som vi gerne vil have fremskaffet. Det gælder således, hvorvidt det i § 2, stk. 3, foreslåede beløb på 50.000 kr. er det rigtige beløb, og spørgsmålet om den i § 4 nævnte arealafgift.

I øvrigt kan slutresultatet af vore forhandlinger selvfølgelig ændre billedet, men i store træk kan vi gå ind for lovforslagets sigte.

H. C. Toft: Den højtærede landbrugsministers egentlige begrundelse for dette lovforslag er, at ministeren dels gennem en ombudsmandssag, dels gennem en højesteretsdom har fået attest for, at han har administreret autorisationstildelingen i den hidtidige lovgivning om udførsel af kartofler på en måde, der ikke har været lovhjemmel for. På denne baggrund kan man godt forstå, at ministeren føler trang til at få loven ændret og derfor kommer til folketinget for at få tilslutning til dette.

Så vidt jeg kan se — og det er navnlig det, det drejer sig om — er den bemyndigelse til at tildele autorisation, ministeren her ønsker, meget vidtgående. Jeg mener ikke, at de andre bemyndigelseslove, som den højtærede minister efterhånden er blevet udstyret med, åbner så store muligheder som denne lov. Ifølge andre bemyndigelseslove kan ministeren bestemme, hvilke vilkår og betingelser for eksport der skal opfyldes, for at der kan tildeles autorisation, men i dette lovforslag åbnes der vide muligheder for den højtærede ministers skøn over, om personer er egnede eller uegnede. Han skal skønne over, om vedkommende har kendskab til kartofler, om han har tilstrækkeligt kendskab til kartoflers behandling i forbindelse med eksport, og om han har nok erfaring også i eksporthandel. Der åbnes også ministeren mulighed for at fratage en eksportør en autorisation, som han tidligere har fået, f. eks. hvis han ikke har eksporteret i to på hinanden følgende år, og en eksportør skal, hvis han vil bevare autorisationen, til stadighed have et areal på mindst 35 ha med læggekartofler, der skal kunne godkendes. Det er vidtgående bemyndigelser til den højtærede landbrugsminister.

I bemærkningerne til lovforslaget står der, at man hidtil har forelagt alle ansøgninger om autorisation for Landbrugsrådet, Gros-

serer-Societetet og Provinshandelskammeret. Hvis ministeren nu skal have sådanne bemyndigelser, ville det være rigtigt, at det fremgik af selve lovens tekst, at de nævnte organisationer skulle høres, og at alle ansøgninger skulle forelægges dem. Det er imidlertid vor opfattelse, at hvis det er nødvendigt at udstyre ministeren med bemyndigelser, så må de findes i loven om afsætning af danske landbrugsvarer. Men er de bemyndigelser, der er tillagt den højtærede landbrugsminister i loven om afsætning af danske landbrugsvarer, ikke tilstrækkelige, også for så vidt angår udførsel af kartofler?

Vi mener ikke, det er rigtigt at udstyre den højtærede minister med de bemyndigelser, han her anmoder om. Enhver, der vil opfylde kravet om at overholde de bestemmelser, der må fastsættes som betingelse for at opnå autorisation som eksportør til forskellige lande, bør have den. Men autorisation må tildeles, når man opfylder betingelserne, der foreskrives for eksport til det pågældende land, og skal ikke være afhængig af skøn over, om personer eller selskaber er egnede dertil.

Med de foreslåede bestemmelser for opnåelse af autorisation gives der så at sige de nuværende eksportører monopol på eksport af kartofler, idet det jo nærmest vil være en umulighed for nye at komme til. Disse nye eksportører skal tilmed stille en større bankgaranti end de nuværende. Det må dog i det mindste være sådan, at nye eksportører på dette område stilles lige med de gamle med hensyn til størrelsen af den bankgaranti, der skal stilles. Jeg forstår godt, at ministeren i bemærkningerne til lovforslaget kan skrive, at de nuværende eksportører, der er tilsluttet kartoffeleksportudvalget, anbefaler lovforslaget, for det sikrer dem næsten eneret, et monopol. Det vil omtrent være umuligt for andre at blive eksportører af kartofler, og dermed forhindrer man, at nye folk kommer til, der kunne finde nye eksportmuligheder og udvise initiativ på dette område. Lovforslaget indeholder så strenge betingelser, at det også er tvivlsomt, om det er et gode for kartoffelavlerne, idet producenterne dog er interesseret i, at der udfoldes så meget initiativ som muligt med henblik på at afsætte deres varer, de er naturligvis ikke interesseret i at stække initiativet.